2024/2225

10.10.2024

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2024/2225,

23 päivänä huhtikuuta 2024,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan kirjeen,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0071/2024),

A. haluaa korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimiteettiä on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta sekä soveltamalla tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;

B. toteaa, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 319 artiklan nojalla parlamentti on yksin vastuussa Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä ja että Eurooppa-neuvoston ja neuvoston talousarvio muodostaa unionin talousarvion yhden pääluokan;

C. ottaa huomioon, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 15 artiklan 1 kohdan mukaan Eurooppa-neuvosto ei toimi lainsäätäjänä;

D. ottaa huomioon, että SEUT 317 artiklan nojalla komissio toteuttaa unionin talousarviota omalla vastuullaan moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja että voimassa olevan kehyksen mukaisesti komissio tunnustaa muiden unionin toimielinten toimivallan toteuttaa omia talousarvion pääluokkiaan;

E. ottaa huomioon, että SEUT 235 artiklan 4 kohdan ja 240 artiklan 2 kohdan nojalla Eurooppa-neuvostoa ja neuvostoa, jäljempänä 'neuvosto', avustaa neuvoston pääsihteeristö ja että neuvoston pääsihteeri on täysin vastuussa unionin talousarvion pääluokkaan II otettujen määrärahojen moitteettomasta hallinnoinnista;

F. toteaa, että parlamentti on lähes kahdenkymmenen vuoden ajan noudattanut vakiintunutta ja tunnustettua käytäntöä myöntää vastuuvapaus kaikille unionin toimielimille, elimille, toimistoille ja virastoille ja että komissio kannattaa sitä, että käytäntöä myöntää kullekin unionin toimielimelle, elimelle, toimistolle ja virastolle vastuuvapaus sen hallintomenoista noudatetaan jatkossakin;

G. ottaa huomioon, että varainhoitoasetuksen 59 artiklan 1 kohdan mukaisesti komissio tunnustaa muiden unionin toimielinten toimivallan toteuttaa omia talousarvion pääluokkiaan;

H. toteaa, että neuvoston yhteistyöhaluttomuus vastuuvapausmenettelyssä on vuodesta 2009 alkaen johtanut siihen, että parlamentti on joutunut epäämään neuvoston pääsihteeriltä vastuuvapauden;

I. katsoo, että Eurooppa-neuvoston ja neuvoston olisi unionin yleisestä talousarviosta rahoituksensa saavina unionin toimieliminä oltava avoimia ja demokraattisesti vastuuvelvollisia unionin kansalaisille ja kuuluttava julkisten varojen käyttöä koskevan demokraattisen valvonnan piiriin;

J. ottaa huomioon, että Euroopan oikeusasiamies totesi neuvoston lainsäädäntöprosessin avoimuutta koskeneessa strategisessa tutkimuksessa OI/2/2017/TE esittämässään suosituksessa, että neuvoston käytäntö lainsäädäntöprosessin avoimuuden suhteen muodosti hallinnollisen epäkohdan ja siihen olisi puututtava, jotta kansalaiset voivat seurata unionin lainsäädäntöprosessia;

K. toteaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistetaan veronmaksajien ja yleisön oikeus saada tietoa julkisten tulojen käytöstä ja että asiassa T-163/21 ([1]), De Capitani vastaan neuvosto, 25. tammikuuta 2023 antamassaan tuomiossa yleinen tuomioistuin totesi unionin lainsäädäntöprosessin avoimuudesta, että neuvoston työryhmissä tuotetut asiakirjat eivät ole luonteeltaan teknisiä vaan lainsäädäntöasiakirjoja, joten niiden osalta voidaan esittää asiakirjoihin tutustumista koskevia pyyntöjä;

1. panee merkille, että neuvoston talousarvio kuuluu monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen 7 ”EU:n yleinen hallinto”, jonka kokonaismäärä vuonna 2022 oli 11,6 miljardia euroa (eli 5,9 prosenttia unionin koko talousarviosta); panee merkille, että neuvoston noin 0,6 miljardin euron talousarvio on noin 5,3 prosenttia kaikista unionin hallintomenoista;

2. toteaa, että varainhoitovuotta 2022 koskevassa vuosikertomuksessaan tilintarkastustuomioistuin tarkasti hallinnon alaan kuuluvan 60 tapahtuman otoksen eli saman verran kuin tarkastettiin vuonna 2021; toteaa lisäksi tilintarkastustuomioistuimen kirjoittavan, että hallintomenoja ovat muun muassa henkilöstömenot ja eläkemenot, joiden osuus hallintomenojen kokonaismäärästä oli vuonna 2022 noin 70 prosenttia, ja lisäksi kiinteistöihin, laitteisiin, energiaan, viestintään ja tietotekniikkaan liittyvät menot ja että sen tarkastukset ovat jo useamman vuoden ajan osoittaneet, että hallintomenoissa riski on yleisesti ottaen alhainen;

3. panee merkille, että tarkastetuista 60 tapahtumasta 14 (23 prosenttia) sisälsi virheitä mutta että tilintarkastustuomioistuin arvioi kvantifioimiensa viiden virheen perusteella, että virhetaso oli alle olennaisuusrajan;

4. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin toteaa varainhoitovuotta 2022 koskevassa vuosikertomuksessaan, ettei se havainnut neuvostoa koskevia erityisiä ongelmia;

Vastuuvapausmenettelyn nykytilanne

5. pitää erittäin valitettavana, että parlamentin on vuodesta 2009 lähtien ja jälleen varainhoitovuodelta 2021 pitänyt evätä neuvostolta vastuuvapaus, koska neuvosto kieltäytyy edelleen tekemästä yhteistyötä parlamentin kanssa vastuuvapausmenettelyssä, joten parlamentti ei voi tehdä tietoon perustuvaa päätöstä, joka pohjautuisi neuvoston talousarvion toteutuksen vakavasti otettavaan ja perusteelliseen valvontaan;

6. panee merkille, että parlamentin asiasta vastaavat yksiköt toimittivat 28. syyskuuta 2023 vastuuvapausmenettelyn esittelijän puolesta neuvoston pääsihteeristöön kyselylomakkeen, jossa parlamentti esittää 74 tärkeää kysymystä, jotta voidaan varmistaa neuvoston talousarvion toteutuksen ja neuvoston hallinnoinnin perusteellinen valvonta; toteaa lisäksi, että vastaavat kyselylomakkeet lähetettiin kaikille muille toimielimille, jotka kaikki ovat antaneet parlamentille perusteelliset vastaukset kaikkiin kysymyksiin;

7. pitää valitettavana, että neuvoston pääsihteeristö ilmoitti 12. lokakuuta 2023 parlamentille jälleen kerran, ettei se vastaisi parlamentin kyselylomakkeeseen ja ettei neuvosto osallistuisi 25. lokakuuta 2023 osana vastuuvapausmenettelyä järjestettyyn kuulemiseen, johon kaikki muut kutsutut toimielimet osallistuivat;

8. korostaa, että nykyisen tulkinnan ja käytännön mukaan parlamentilla on oikeus myöntää vastuuvapaus SEUT 319 artiklan sekä sovellettavien varainhoitoasetuksen säännösten ja parlamentin työjärjestyksen määräysten mukaisesti eli sillä on valta myöntää vastuuvapaus, jotta voidaan säilyttää avoimuus ja varmistaa demokraattinen vastuuvelvollisuus unionin veronmaksajia kohtaan;

9. korostaa, että varainhoitoasetuksen 59 artiklan 1 kohdassa säädetään, että komissio tunnustaa muiden unionin toimielinten toimivallan toteuttaa omia talousarvion pääluokkiaan, ja pitää näin ollen käsittämättömänä, että neuvoston mielestä on asianmukaista, että vastuuvapaus neuvoston talousarvion toteuttamisesta olisi myönnettävä komissiolle;

10. korostaa, että parlamentti on lähes kahdenkymmenen vuoden ajan noudattanut vakiintunutta ja tunnustettua käytäntöä myöntää vastuuvapaus kaikille unionin toimielimille, elimille, toimistoille ja virastoille; muistuttaa, että komissio on ilmoittanut, ettei se pysty valvomaan muiden toimielinten talousarvioiden toteuttamista; painottaa komission todenneen useasti, että parlamentin olisi jatkossakin noudatettava käytäntöä, jossa se myöntää kullekin unionin toimielimelle vastuuvapauden niiden hallintomenoista;

([1]) Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio, 25. tammikuuta 2023, De Capitani vastaan neuvosto, T-163/21, ECLI:EU:T:2023:15.

11. korostaa, että nykytilanteessa parlamentti voi tarkistaa vain tilintarkastustuomioistuimen ja oikeusasiamiehen kertomukset sekä neuvoston verkkosivustolla julkisesti saatavilla olevat tiedot, koska neuvosto jatkaa huonoa käytäntöään kieltäytyä yhteistyöstä parlamentin kanssa, minkä vuoksi parlamentin on mahdotonta hoitaa tehtäviään asianmukaisesti ja tehdä tietoon perustuvaa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä;

12. pitää valitettavana, että neuvosto on yli vuosikymmenen ajan osoittanut, ettei sillä ole lainkaan poliittista tahtoa tehdä yhteistyötä parlamentin kanssa vuotuisen vastuuvapausmenettelyn yhteydessä; korostaa, että tällä asenteella on ollut pysyvä kielteinen vaikutus molempiin toimielimiin ja se on saattanut unionin talousarvion hallinnoinnin ja demokraattisen valvonnan huonoon valoon sekä vahingoittanut kansalaisten luottamusta unioniin avoimena kokonaisuutena;

13. muistuttaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tuetaan veronmaksajien ja yleisön oikeutta saada tietoa julkisten tulojen käytöstä; vaatii siksi kunnioittamaan kaikilta osin parlamentin oikeuksia ja roolia demokraattisen vastuuvelvollisuuden periaatteen takaajana; kehottaa neuvostoa noudattamaan asianmukaisesti parlamentin vastuuvapausmenettelyn aikana hyväksymiä suosituksia;

14. kehottaa neuvostoa aloittamaan mahdollisimman pian uudelleen parlamentin kanssa korkeimmalla tasolla neuvottelut, joihin osallistuvat kummankin toimielimen pääsihteerit sekä puheenjohtaja ja puhemies, jotta päästään umpikujasta ja löydetään ratkaisu siten, että kunnioitetaan sekä parlamentin että neuvoston roolia vastuuvapausmenettelyssä ja varmistetaan talousarvion toteuttamisen avoimuus ja asianmukainen demokraattinen valvonta;

15. korostaa, että nykytilannetta pitää kohentaa parantamalla toimielinten välistä yhteistyötä perussopimusten puitteissa, mutta perussopimusten tarkistaminen voisi tuoda vastuuvapausmenettelyyn lisää selkeyttä ja avoimuutta siten, että parlamentille annetaan nimenomainen toimivalta myöntää vastuuvapaus kaikille unionin toimielimille, elimille, toimistoille ja virastoille erikseen; korostaa kuitenkin, että tätä tarkistusta odotettaessa nykyistä tilannetta on parannettava kehittämällä toimielinten välistä yhteistyötä perussopimusten nykyisissä puitteissa, ja kehottaa neuvostoa tekemään aktiivisesti yhteistyötä parlamentin kanssa nykytilanteen ratkaisemiseksi;

16. panee merkille, ettei neuvosto ole halukas tekemään yhteistyötä vastuuvapausmenettelyssä, mutta korostaa tässä päätöslauselmassa kuitenkin joitakin poliittisia painopisteitä ja esittää joitakin neuvoston talousarvio- ja varainhallintoa koskevia huomautuksia ja muita vastuuvapausmenettelyn kannalta merkityksellisiä huomautuksia;

17. muistuttaa, että koska Venäjä on 24. helmikuuta 2022 lähtien käynyt laitonta, provosoimatonta ja perusteetonta täysimittaista hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan, EU ja sen jäsenvaltiot ovat luvanneet tukea Ukrainalle ja sen kansalle; palauttaa mieliin ammuksia koskevan aloitteen ja toteaa, että sen tarkoituksena oli alun perin toimittaa Ukrainalle miljoona 155 millimetrin tykistöammusta maaliskuuhun 2024 mennessä mutta tähän mennessä määrästä on toimitettu vain noin puolet; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita nopeuttamaan merkittävästi ampumatarvikkeiden valmistusta, hankintaa ja toimittamista Ukrainaan viipymättä; huomauttaa, että Ukrainan hallitus on pyytänyt eurooppalaisia liittolaisia toimittamaan sille seitsemän EU:n jäsenvaltioissa saatavilla olevasta noin 30 Patriot-ohjustorjuntajärjestelmästä, jotta siviili-infrastruktuuria voidaan suojella paremmin Venäjän hyökkäykseltä; pitää valitettavana, että tähän mennessä vain yksi jäsenvaltio on luvannut uuden järjestelmän, ja kehottaa Eurooppa-neuvostoa nopeuttamaan päätöksentekoprosessia ja osoittamaan resursseja tarvittavien ilmapuolustusvoimavarojen tarjoamiseksi Ukrainalle; korostaa, että parlamentti ei myönnä neuvostolle vastuuvapautta, koska se ei ole pannut täytäntöön parlamentin suosituksia, niin kauan kuin Ukrainalle tarvittavaa tukea ei ole otettu asianmukaisesti talousarvioon; vahvistaa solidaarisuutensa Ukrainaa kohtaan ja pitää tärkeänä, että Euroopan johtajat toteuttavat päättäväisiä toimia ukrainalaisten kumppaneidemme kiireellisiin turvallisuustarpeisiin vastaamiseksi;

Poliittiset painopisteet

18. pitää valitettavana, että neuvosto käyttää erioikeuttaan nimityspäätöksiä koskevissa menettelyissä monissa unionin toimielimissä, elimissä, toimistoissa ja virastoissa ottamatta huomioon asianosaisten näkemyksiä tai Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) suosituksia;

19. korostaa, että useimpien toimien osalta neuvosto ei perinteisesti aseta jäsenvaltioiden tekemiä nimityksiä kyseenalaisiksi, mikä merkitsee sitä, että hakijoiden ammatillista pätevyyttä ei tarkasteta perusteellisesti; korostaa siksi tarvetta tarkastella uudelleen neuvoston erioikeutta, jotta voidaan taata asianomaisten toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen osallistuminen ja vahvistaa sitä sekä lisätä nimitysten legitiimiyttä; ehdottaa, että yksi mahdollisuus varmistaa hakijoiden riittävä pätevyys olisi perustaa riippumattomia asiantuntijapaneeleita suorittamaan tällaiset tarkastukset;

20. muistuttaa, että SEUT 286 artiklan 2 kohdan mukaisesti neuvosto nimittää tilintarkastustuomioistuimen jäsenet parlamenttia kuultuaan; pitää valitettavana, että neuvosto on toistuvasti jättänyt huomiotta parlamentin suositukset, joita se antaa tilintarkastustuomioistuimen jäsenten nimittämistä koskevassa neuvoa-antavassa roolissaan;

21. panee merkille sukupuolten edustuksen vakavan epätasapainon tilintarkastustuomioistuimessa, jossa oli vuoden 2022 lopussa vain yhdeksän naisjäsentä verrattuna 17 miesjäseneen; panee merkille, että nykyinen nimitysmenettely vaikeuttaa sukupuolten tasapuolisen edustuksen saavuttamista tilintarkastustuomioistuimessa; toistaa neuvostolle esittämänsä kehotuksen tarkastella nimitysmenettelyä uudelleen, jotta tähän ongelmaan voidaan puuttua konkreettisin toimin, esimerkiksi tekemällä jäsenvaltioille pakolliseksi nimittää kuhunkin avoimeen toimeen ehdokkaaksi vähintään kaksi eri sukupuolten edustajaa;

22. pitää valitettavana, että neuvosto on toistaiseksi jättänyt huomiotta parlamentin 17. joulukuuta 2020 antaman päätöslauselman tarpeesta erityiseen sukupuolten tasa-arvoa käsittelevään neuvoston kokoonpanoon ([2]), ja korostaa, että erityisellä institutionaalisella foorumilla varmistettaisiin sukupuolten tasa-arvon aikaisempaa tiiviimpi sisällyttäminen unionin toimintapolitiikkoihin ja strategioihin sekä välttämätön koordinointi ja edistyminen keskeisissä sukupuolten tasa-arvoon liittyvissä menettelyissä;

23. pitää valitettavana, että neuvoston päätöksentekoprosessi on yhä kaikkea muuta kuin täysin avoin, mikä vaikuttaa kansalaisten luottamukseen unioniin avoimena kokonaisuutena ja vaarantaa siten koko unionin maineen; palauttaa mieliin oikeusasiamiehen strategisessa tutkimuksessa OI/2/2017/TE antamat suositukset neuvoston lainsäädäntöprosessin avoimuudesta ja tukee niitä; vaatii neuvostoa toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet oikeusasiamiehen suositusten ja Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevien tuomioiden täytäntöön panemiseksi ilman aiheetonta viivytystä; palauttaa mieliin, että yleinen tuomioistuin korosti asiassa T-163/21, De Capitani vastaan neuvosto, antamassaan tuomiossa, että neuvoston taholta tarvittaisiin selkeämpää lainsäädännöllistä avoimuutta, jotta voidaan varmistaa oikeus tutustua lainsäädäntöasiakirjoihin, mikä vastaa julkiseen valvontaan liittyvää neuvoston velvollisuutta ja lainsäätäjien vastuuvelvollisuutta, jotka muodostavat kaiken demokraattisen legitimiteetin perustan;

24. ilmaisee syvän huolensa siitä, että Eurooppa-neuvoston rooli lainsäädäntöasioissa on kasvanut, vaikka sillä ei ole lainsäädäntö- eikä toimeenpanovaltaa eikä se sovella samoja avoimuusvaatimuksia kuin neuvosto eli se ei ole vastuuvelvollinen;

25. panee merkille, että yksimielisyysmenettelyn käyttö neuvoston äänestyksissä tietyillä politiikan aloilla voi vaikuttaa kielteisesti unionin päätöksentekoprosessiin ja altistaa sen siten jäsenvaltioiden kiristykselle, jota harjoittavat erityisesti jäsenvaltiot, jotka eivät kunnioita oikeusvaltioperiaatetta; kehottaa neuvostoa soveltamaan määräenemmistöäänestyksiä aina, kun perussopimuksissa niin määrätään; toteaa, että siirtyminen määräenemmistöäänestyksiin neuvostossa voisi olla yksi mahdollisuus tehostaa päätöksentekoa;

26. pitää valitettavana, että jäsenvaltioiden pysyvien edustajien osallistuminen pakollisesta avoimuusrekisteristä 20. toukokuuta 2021 tehdyllä Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisellä toimielinten sopimuksella ([3]) perustettuun pakolliseen avoimuusrekisteriin on täysin vapaaehtoista, ja katsoo ehdottomasti, että kaikkien pysyvien edustustojen olisi osallistuttava aktiivisesti pakolliseen avoimuusrekisteriin ennen jäsenvaltionsa kautta neuvoston puheenjohtajana, sen aikana ja sen jälkeen; katsoo, että eturistiriitoja, pyöröovi-ilmiötä ja edunvalvonnan avoimuutta koskevia nykyisiä eettisiä sääntöjä olisi lujitettava ja yhdenmukaistettava ja että jäsenvaltioiden edustajien, jotka hyötyvät omistamiensa yritysten kautta suoraan unionin avustuksista, ei pitäisi antaa osallistua politiikasta tai talousarviosta käytäviin keskusteluihin ja äänestyksiin, jotka liittyvät näihin avustuksiin;

27. pitää valitettavana, ettei neuvosto hyödynnä pakollista avoimuusrekisteriä kaikilta osin sen tämänhetkisistä rajoituksista huolimatta ja että se on hylännyt kaikki parannussuositukset; kehottaa jälleen kerran neuvostoa kieltäytymään tapaamisista rekisteröimättömien edunvalvojien kanssa;

28. kehottaa neuvoston vaihtuvia puheenjohtajavaltioita parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan 27. kesäkuuta 2023 järjestämän seminaarin päätelmien mukaisesti luopumaan yrityssponsoroinnin käytöstä osana kulujensa kattamista; ymmärtää, että kansallisista talousarvioista saatavat varat vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioiden välillä ja että jokaisella jäsenvaltiolla olisi koostaan ja käytettävissään olevasta talousarviosta riippumatta oltava yhtäläinen mahdollisuus järjestää onnistunut neuvoston puheenjohtajakausi, mutta katsoo, että yrityssponsoroinnin hyväksyminen vahingoittaa mainetta, koska se voi aiheuttaa eturistiriitoja; kehottaa jälleen neuvostoa osoittamaan neuvoston puheenjohtajavaltioille talousarvion, jotta voidaan yleisesti varmistaa neuvoston työskentelyn tehokkuutta ja vaikuttavuutta koskevat asianmukaiset ja yhdenmukaiset normit; ilmaisee tässä yhteydessä pettymyksensä neuvoston antamiin yrityssponsorointia koskeviin ohjeisiin, jotka eivät ole sitovia;

([2]) EUVL C 445, 29.10.2021, s. 150.
([3]) EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1.

29. pitää valitettavana, että parlamentin useista pyynnöistä huolimatta Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan menettelysääntöjä ei ole mukautettu parlamentin ja komission vastaaviin menettelysääntöihin etenkään siltä osin kuin on kyse puheenjohtajan tehtävän jälkeisten toimien hyväksymisestä;

30. muistuttaa, että Eurooppa-neuvoston päätöksellä (EU) 2023/2061 ([4]) ei rajoiteta parlamentin ja neuvoston oikeuksia vuotuisessa talousarviomenettelyssä ja että kyseisen päätöksen johdanto-osan 5 kappale koskee asioita, jotka eivät kuulu SEU 15 artiklan 1 kohdan mukaan Eurooppa-neuvoston toimivaltaan eivätkä vastaa oikeusperustaa parlamentin kokoonpanon vahvistamiselle SEU 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti; korostaa, että yksinomaan parlamentin ja neuvoston tehtävänä on päättää unionin talousarvion sisällöstä SEUT 314 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti;

Talousarvio- ja varainhallinto

31. panee merkille, että neuvoston talousarvio vuodeksi 2022 oli 611 473 556 euroa, mikä merkitsee 2,9 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna, ja että lisäys oli huomattavasti suurempi kuin kasvu vuodesta 2020 vuoteen 2021, jolloin se oli 0,6 prosenttia;

32. toistaa pitävänsä valitettavana, ettei Eurooppa-neuvoston ja neuvoston talousarviota ole erotettu kahdeksi selvästi erilliseksi talousarvioksi, kuten parlamentti on aiemmissa vastuuvapauspäätöslauselmissaan suosittanut, jotta parannettaisiin avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta etenkin Eurooppa-neuvoston osalta, koska sen kuluista on tällä hetkellä mahdoton saada luotettavaa tietoa;

33. pitää valitettavana, että neuvoston pääsihteeristö julkaisee kertomuksen tilinpäätöksestä sekä joukon vuotuisia toimintakertomuksia pääsihteeristön eri osista mutta neuvoston pääsihteeristön kaikesta toiminnasta on vaikea saada ytimekästä ja helposti saatavilla olevaa yleiskuvaa, koska ei ole olemassa yhtä ainoaa kertomusta, jossa esitettäisiin yhteenveto ja johdonmukainen yleisesitys neuvoston toiminnasta;

34. panee tyytyväisenä merkille, että neuvoston tilinpitäjä kykenee varmentamaan, että neuvoston tilinpäätös vuodelta 2022 oli laadittu varainhoitoasetuksen XIII osaston säännösten ja komission tilinpitäjän hyväksymien kirjanpitosääntöjen mukaisesti, mitä edellytetään kaikilta unionin toimielimiltä, elimiltä, toimistoilta ja virastoilta, ja että tilinpitäjä sai kohtuullisen varmuuden siitä, että vuoden 2022 tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot neuvoston taloudellisesta asemasta sekä sen toimien tuloksista ja rahavirroista;

35. panee merkille, että vuonna 2022 neuvosto teki 64 määrärahasiirtoa, jotka kaikki perustuivat varainhoitoasetuksen 29 artiklaan, ja toteaa, että niiden määrä kasvoi huomattavasti vuodesta 2021, jolloin niitä oli 43; toteaa lisäksi, että kuusi siirtoa edellytti budjettivallan käyttäjälle tiedottamista ja että näiden siirtojen keskeisenä syynä olivat vesi-, kaasu-, sähkö- ja lämmityskustannusten nousu ja palkkojen korotukset;

36. panee merkille, että siirroista kävi ilmi myös neuvoston pääsihteeristön virkamatkakulujen alentuminen 300 000 eurolla eli 9 prosentilla ja Eurooppa-neuvoston henkilöstön virkamatkakulujen saman suuruinen, 300 000 euron, eli 20 prosentin kasvu; vaatii, että neuvosto varmistaa täyden avoimuuden Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan matkoista, mukaan lukien liikenneväline, liikennevälineen valinnan perustelut sekä mukana matkustava henkilöstö;

37. arvostelee Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan matkamäärärahojen huomattavaa kasvua vuosien aikana ja on huolestunut siitä, että mediatietojen mukaan Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja käytti kaupallisia lentoyhtiöitä vain 18 virkamatkalla 112:sta hänen toimikautensa alun vuonna 2019 ja joulukuun 2022 välillä; korostaa, että kaupallisten lentoyhtiöiden olisi oltava vakiovaihtoehto myös Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle, jos tämä vaihtoehto on käytettävissä ja kun otetaan huomioon kyseisten kokousten ohjelma ja paikka, ja painottaa, että unionin toimielinten johtajien olisi näytettävä hyvää esimerkkiä kansalaisille, etenkin kun on kyse ilmastokestävyyttä koskevan toimintapolitiikan varmistamisesta;

([4]) Eurooppa-neuvoston päätös (EU) 2023/2061, annettu 22 päivänä syyskuuta 2023, Euroopan parlamentin kokoonpanosta (EUVL L 238, 27.9.2023, s. 114).

Sisäinen hallinto, toiminnan tuloksellisuus ja sisäinen valvonta

38. panee merkille, että vuonna 2022 covid-19-pandemiaan liittyvistä poikkeuksellisista toimenpiteistä luovuttiin asteittain ja kokoustoiminta palasi normaaliksi; panee tässä yhteydessä merkille, että videokokousten lukumäärä väheni lähikokouksiin verrattuna vuodesta 2021, jolloin 35 prosenttia kokouksista oli videokokouksia ja 65 prosenttia lähikokouksia, siten että vuonna 2022 kokouksista 15 prosenttia oli videokokouksia ja 85 prosenttia oli lähikokouksia;

39. panee merkille, että vuonna 2022 virallisten kokousten kokonaismäärä oli 4 415, jossa oli 2,9 prosenttia lisäystä vuoden 2021 määrään (4 291) verrattuna ja johon sisältyi lähikokousten määrän merkittävä kasvu yli 150 prosentilla;

40. toteaa, että vuonna 2022 neuvoston pääsihteeristössä käynnistettiin 44 uutta julkista hankintamenettelyä ja allekirjoitettiin 42 sopimusta, joiden arvo oli yhteensä 123 863 392 euroa, mikä merkitsee huomattavaa vähennystä vuoteen 2021 verrattuna, jolloin uusia hankintamenettelyjä käynnistettiin 62 ja allekirjoitettiin 102 sopimusta, joiden arvo oli 416 013 813 euroa;

41. panee tyytyväisenä merkille, että neuvoston pääsihteeristö on toimittanut yhteenvedon pääsihteeristössä vuonna 2022 toimitettujen sisäisten tarkastusten määrästä ja tyypistä sekä yhteenvedon suosituksista ja niiden johdosta toteutetuista toimista varainhoitoasetuksen 118 artiklan 8 kohdan mukaisesti; panee merkille, että sisäinen tarkastaja on vahvistanut vuosiksi 2022–2024 kolmivuotisen työohjelman, joka jakautuu vuotuisiin työohjelmiin; panee lisäksi merkille, että vuonna 2022 toimitettiin seitsemän sisäistä tarkastusta; panee huolestuneena merkille, että vuoden 2022 lopussa vain 72 prosenttia vuosien 2019–2021 työohjelman suosituksista oli pantu täytäntöön ja 27 prosenttia oli edelleen kesken;

42. panee tyytyväisenä merkille, että sisäisiä tarkastuksia toimitettiin useilla aloilla; pitää samoin myönteisenä, että seitsemästä tarkastuksesta kuudessa hyväksyttiin kaikki suositukset; pitää valitettavana, että kryptovarojen hallinnointia koskevan tarkastuksen tuloksia ei toimitettu, koska tarkastuskertomus oli turvallisuusluokiteltu; korostaa, että parlamentilla on käytössään järjestelmät turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelemiseksi ja että kryptovarojen hallinnointia koskevan tarkastuksen tulokset olisi voitu toimittaa näitä järjestelmiä käyttäen;

Henkilöresurssit, tasa-arvo ja henkilöstön hyvinvointi

43. toteaa, että koska neuvosto ei tee parlamentin kanssa yhteistyötä, tämän osion huomautukset perustuvat lähinnä neuvoston verkkosivustolla julkistettuihin koontitietoihin, jotka eivät ole kovin yksityiskohtaisia;

44. panee merkille, että neuvostolle osoitettiin vuoden 2022 talousarviossa 3 029 tointa eli sama määrä kuin vuonna 2021 mutta tehtäväryhmien välinen jakauma muuttui siten, että hallintovirkamiehen (AD) toimien määrä kasvoi 1 493:sta 1 519:ään, hallintoavustajan (AST) toimien määrä väheni 1 320:stä 1 284:ään ja sihteerin (SC) toimien määrä lisääntyi 180:stä 190:een; pyytää neuvostoa antamaan henkilöstölleen tarkempia tietoja työuupumuksen ehkäisemisestä erityisesti, koska hallintoavustajien määrä on vähentynyt;

45. huomauttaa, että vuoden 2022 varainhoitoa koskevan kertomuksen mukaan neuvoston pääsihteeristössä oli 31. joulukuuta 2022 täytettynä 2 924 tointa; panee lisäksi merkille, että neuvoston verkkosivustolla todetaan, että 1. tammikuuta 2023 neuvoston pääsihteeristössä oli 3 108 henkilöstön jäsentä (virkamiehiä, väliaikaisia ja sopimussuhteisia toimihenkilöitä ja kansallisia asiantuntijoita); kehottaa neuvostoa välttämään ristiriitaisten tietojen julkaisemista avoimissa lähteissään;

46. toteaa, että 3 108 työntekijästä 1 783 (57 prosenttia) oli naisia ja 1 325 (43 prosenttia) oli miehiä; pitää valitettavana, että ylimmässä johdossa naisia oli vain 18 kaikkiaan 51:stä eli 35 prosenttia; pitää lisäksi valitettavana, että tämä merkitsee, että naisten osuus ylimmässä johdossa laski vuodesta 2021, jolloin se oli 38 prosenttia;

47. panee merkille, että keskijohdossa naisia oli 37 yhteensä 83:sta eli 45 prosenttia, mikä merkitsee pientä nousua edellisvuoden 44 prosentista; panee lisäksi merkille, että AD-toimissa naisia oli 814 yhteensä 1 462:sta eli 56 prosenttia, mikä merkitsee myös pientä lisäystä 55 prosentista vuonna 2021, ja että AST-ja SC-toimissa naisia oli 882 yhteensä 1 411:stä eli 63 prosenttia, joka on sama osuus kuin vuonna 2021;

48. pahoittelee sukupuolten epätasapainoista edustusta neuvoston pääsihteeristön ylimmissä johtotehtävissä; kehottaa neuvostoa ryhtymään välittömiin ja konkreettisiin toimenpiteisiin sukupuolten tasapainoisen edustuksen saavuttamiseksi kaikilla hierarkiatasoilla;

49. toteaa, että kaikki 27 jäsenvaltiota olivat edustettuina henkilöstössä mutta maantieteellinen epätasapaino oli vakava, sillä henkilöstön jäsenistä 527 eli 17 prosenttia oli belgialaisia kun taas kyproslaisia oli vain 0,2 prosenttia ja luxemburgilaisia 0,3 prosenttia; korostaa, että henkilöstön jäsenten oikeudenmukainen maantieteellinen tasapaino on tärkeää kaikilla tasoilla, erityisesti keskijohdon ja ylimmän johdon tasoilla, ja että samalla on täytettävä henkilöstösääntöjen vaatimukset, jotka koskevat hakijoiden pätevyyttä ja ansioita;

50. pitää valitettavana, ettei saatavilla ole tietoja sukupuolten tasa-arvoa koskevan neuvoston toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta eikä toimenpiteistä, joilla varmistetaan neuvoston palveluksessa oleville vammaisille henkilöille yhtäläiset mahdollisuudet; kehottaa neuvostoa antamaan parlamentille tietoja henkilöstönsä sukupuolijakaumasta ja maantieteellisestä jakautumisesta sekä vammaisista työntekijöistä samoin kuin tähän liittyvistä sisäisistä toimintaperiaatteista;

51. pitää valitettavana, että koska neuvosto ei ole vastannut parlamentin kyselylomakkeeseen, parlamentilla ei ole tietoja neuvoston harjoittelijoiden lukumäärästä vuonna 2022 eikä siitä, maksettiinko heille korvausta heidän harjoittelujaksonsa aikana vai ei; palauttaa mieliin parlamentin kaikille toimielimille esittämän vaatimuksen, että kaikkien harjoittelijoiden olisi saatava palkkaa, elleivät he saa korvausta muista lähteistä;

Eettiset toimintapuitteet ja avoimuus

52. muistuttaa, että toiminnan eettisyys edistää moitteetonta varainhoitoa ja lisää yleisön luottamusta ja että kuten tilintarkastustuomioistuin korosti erityiskertomuksessaan 13/2019, unionin toimielinten eettisissä toimintapuitteissa on parantamisen varaa, mikä on äärimmäisen tärkeää, koska henkilöstön ja jäsenten epäeettinen käyttäytyminen herättää aina suurta mielenkiintoa julkisuudessa ja vähentää luottamusta unioniin;

53. pitää valitettavana, ettei parlamentilla ole mitään mahdollisuutta esittää kysymyksiä neuvoston eettisistä toimintapuitteista, sillä neuvosto ei vastaa parlamentin kysymyksiin ja siksi kaikkiin neuvoston henkilöstön jäseniin sovellettavista käytännesäännöistä ei ole saatu lainkaan tietoja;

54. muistuttaa tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessaan 13/2019 antamasta suosituksesta, joka koskee neuvoston eettisten toimintapuitteiden parantamista; ilmaisee huolensa siitä, että unionilla ei ole yhteisiä eettisiä toimintapuitteita, jotka ohjaisivat jäsenvaltioiden edustajien työtä neuvostossa, kuten tilintarkastustuomioistuin on todennut;

55. panee merkille, että neuvoston pääsihteeristö julkaisee vuotuisen kertomuksen, joka sisältää tietoja neuvoston pääsihteeristön entisten korkeiden virkamiesten ammatillisesta toiminnasta palvelussuhteen päätyttyä (henkilöstösääntöjen 16 artiklan kolmas ja neljäs kohta); toteaa, että vuotta 2022 koskevan kertomuksen mukaan neljä korkeaa virkamiestä ilmoitti aikovansa harjoittaa ammattitoimintaa vuonna 2022 ja kaksi entistä korkeaa virkamiestä toimitti vuoden 2021 lopussa ilmoitukset, jotka käsiteltiin myös vuonna 2022; toteaa, ettei yhdenkään pyynnön todettu kuuluvan 16 artiklan soveltamisalaan;

56. panee tyytyväisenä merkille, että kaikki toimivaltaiset neuvoston pääjohtajat ilmoittivat vuotuisissa toimintakertomuksissaan, ettei heidän tietoonsa tuotu vuonna 2022 yhtään petos- tai sääntöjenvastaisuustapausta;

Digitalisaatio, kyberturvallisuus ja tietosuoja

57. panee merkille, että alun perin tietojenkäsittelyä ja televiestintää koskeva neuvoston talousarvio vuonna 2022 oli 48 115 000 euroa, mikä merkitsee 2,1 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna; toteaa kuitenkin, että talousarvioon siirrettiin vuoden 2022 aikana vielä 6 805 000 euroa mutta todellisia maksuja oli huomattavasti vähemmän, 27 096 067 euroa, mikä on vain noin 50 prosenttia lopullisista kokonaismäärärahoista;

58. pitää myönteisenä, että vuonna 2022 laskuista käsiteltiin sähköisesti 97 prosenttia, missä on huomattava lisäys verrattuna 89 prosenttiin vuonna 2021;

59. kehottaa jälleen neuvostoa tutkimaan tapoja käyttää avoimen lähdekoodin teknologioita mahdollisimman laajasti ja raportoimaan tällaisten järjestelmien käytön edistymisestä;

Kiinteistöt

60. panee merkille, että vuonna 2022 kiinteistöjä koskevat maksut olivat yhteensä 45 435 994 euroa eli huomattavasti enemmän kuin vuonna 2021 (35 709 119 euroa) eli lisäystä oli 27,2 prosenttia; toteaa, että keskeinen syy tähän kasvuun olivat vesi-, kaasu-, sähkö- ja lämmitysmaksut, jotka olivat 2 565 008 euroa vuonna 2021 ja 11 233 088 euroa vuonna 2022 eli lisäystä oli 338 prosenttia;

61. suhtautuu myönteisesti siihen, että neuvosto kykeni vuonna 2022 vähentämään energiankulutusta edellisvuosiin verrattuna myös siksi, että kaikkien unionin toimielinten hyväksymänä toimintaperiaatteena oli alentaa rakennusten lämpötila 19 asteeseen; kannustaa kuitenkin neuvoston pääsihteeristöä määrittämään lisää aloitteita energiankulutuksen vähentämiseksi;

62. pitää valitettavana, että koska neuvosto ei ole vastannut parlamentin kyselylomakkeeseen, parlamentilla ei ole tietoja neuvostossa vuonna 2022 toteutetuista aloitteista, jotka koskevat neuvoston rakennuksiin pääsyn parantamista vammaisten henkilöiden kannalta ja muita mahdollisia aloitteita vammaisten henkilöiden hyväksi;

Ympäristö ja kestävä kehitys

63. toteaa, että edelleen on vaikeaa saada ajantasaista ja kattavaa tietoa mahdollisista neuvoston aloitteista, jotka koskevat ympäristöä ja kestävää kehitystä sekä yleisesti kulutuksen kehitystä, mukaan lukien veden, kaasun, sähkön ja paperin kulutus; kannustaa neuvostoa raportoimaan järjestelmällisesti työnsä ympäristö- ja kestävyysnäkökohdista osana vuotuista raportointiaan; panee tyytyväisenä merkille vuotuisessa raportoinnissa mainitut muutamat erilliset aloitteet, kuten neljän sähköauton hankinta ja kannustaminen ympäristöä koskevien lausekkeiden sisällyttämiseen hankintamenettelyihin;

64. kehottaa jälleen neuvostoa ottamaan hiilijalanjälkensä pienentämiseksi käyttöön järjestelmän, jolla henkilöstöä kannustetaan käyttämään julkista liikennettä tai muita vähäpäästöisiä liikennemuotoja, kuten polkupyöriä, ellei se ole jo näin tehnyt;

65. panee merkille, että neuvoston tilinpäätöksessä mainitaan, että vuoden 2022 lopussa neuvostolla oli hallussaan 773,4 uusiutuvan energian sertifikaattia (2 589,2 vuoden 2021 lopussa), jotka on saatu neuvoston rakennusten katolla sijaitsevien aurinkopaneelien tuottaman energian perusteella; toteaa, että kunkin sertifikaatin arvoksi on määritetty 65 euroa; pyytää jälleen neuvostoa raportoimaan yksityiskohtaisemmin kyseisten sertifikaattien myynnistä avoimilla markkinoilla ja niistä saatavien tulojen käyttöaikeista;

Toimielinten välinen yhteistyö

66. korostaa tarvetta tarkistaa SEUT 319 artiklaa osana kyseisen perussopimuksen muuttamista, jotta voidaan määrätä nimenomaisesti, että parlamentti myöntää vastuuvapauden paitsi komissiolle myös muille unionin toimielimille, elimille, toimistoille ja virastoille niiden yleisen talousarvion pääluokkien tai niiden talousarvioiden toteuttamisesta;

Viestintä

67. panee merkille, että vuonna 2022 neuvoston verkkosivustolla vieraili ennätyksellisesti yli 24,5 miljoonaa vierailijaa, mikä merkitsee 16 prosentin lisäystä vuoteen 2020 verrattuna, ja että seuraajien määrä Facebookissa kasvoi kahdeksan prosenttia ja seuraajien määrä kasvoi viestipalvelu X:ssä (entinen Twitter) 19 prosenttia, Instagramissa 17 prosenttia ja LinkedInissä 33 prosenttia;

68. kannustaa neuvostoa tekemään yhteistyötä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa voidakseen hyödyntää kahta avoimen lähdekoodin sosiaalisen median alustaa – EU Voice ja EU Video – jotka käynnistettiin julkisena pilottihankkeena vapaiden ja avoimen lähdekoodin sosiaalisten verkostojen käytön edistämiseksi; kannustaa neuvostoa käyttämään erittäin suurille verkkoalustoille vaihtoehtoisia hajautettuja sosiaalisia verkostoja, kuten Mastodonia.